

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ ČESKÉ ZOOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

1 – 2013

Zpráva o činnosti České zoologické společnosti v roce 2012

Roční zpráva o činnosti vědecké společnosti se od roku 2009 zpracovává podle struktury zadané Radou vědeckých společností (RVS) a odevzdává se v elektronické formě do její databáze. Následující zpráva je upravený a zkrácený přepis údajů z elektronické formy, který pořídila Marcela Skuhrová dne 28.2.2013.

Základní informace o společnosti

Předseda společnosti: Doc. Václav Pižl. Počet členů: 246. Členský příspěvek: 300 Kč.
Členský příspěvek redukováný: 100 Kč. WWW stránky na adrese: <http://www.zoospol.cz>
WWW stránky v anglickém jazyce: <http://www.zoospol.cz/?sekce=uvo&jazyk=en>
Knihovna: ano. Bulletin alespoň jednou ročně: ano. Kontakt: telefon: 221951860, e-mail: skuhrava@quick.cz.

Nový výbor Ichtyologické sekce České zoologické společnosti zvolený na valné hromadě dne 25.10.2012 (složení: M. Čech, P. Jurajda, L. Kalous, J. Kouřil, J. Kubečka) se jednohlasně rozhodl vyjít vstříc volání po otevření sekce širšímu okruhu zájemců o ryby a rozhodl o změně názvu sekce na Rybářská a ichtyologická sekce. Tím je dáváno najevo, že sekce i celá Zoologická společnost je otevřena všem seriózním zájemcům o práci kolem ryb podobným způsobem, jako například „American Fisheries Society“.

Publikační činnost

Společnost vydává mezinárodní vědecký časopis *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* (v angličtině) a *Informační zpravodaj České zoologické společnosti* (v češtině).

Sborníky

V roce 2012 vyšly dva sborníky z konferencí, a to:

Bryja J., Albrechtová J., Tkadlec E. (eds.): Zoologické dny Olomouc 2012. Sborník abstraktů z konference 9.-10.února 2012, Brno.

Soukalová K.(ed.): Sborník abstraktů z XIII. České ichtyologické konference, 24.-26.10.2012, Červená nad Vltavou.

Konference

V roce 2012 se uskutečnily dvě konference:

Halačka K., Kalous L., Kouřil J., Kubečka J., Matěna J., Švátora M., Soukalová K., Čech M., Jůza T., Mendel J. (org.): XIII. Česká ichtyologická konference, 24.-26.10.2012, Červená nad Vltavou. Počet účastníků: 70.

Tkadlec E., Bryja J., Albrechtová J., Mazalová M. (org.): Zoologické dny, Olomouc, 9.-10.2.2012. Počet účastníků: 457.

Přednášky

Mlejnek M., Matějka K., Bradley R., Mulec J., Tarkka M., Kováčsová S., Elhottová D.: Cyklus sedmi přednášek s tematikou půdní biologie.

Projekty

Vydávání časopisu *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*, Vol. 76 (2012).

Zajištění činnosti knihovny České zoologické společnosti.

Organizace multioborové konference Zoologické dny Olomouc 2012.

Tuto roční zprávu za společnost zpracoval a za správnost odpovídá Václav Pižl, 16.1.2013.

Zpráva o hospodaření České zoologické společnosti za rok 2012

Finanční majetek k 31.12.2012

	Pokladna.....	459,30 Kč
	<u>Běžný účet u České spořitelny.....</u>	<u>48 851,19 Kč</u>
	Celkem.....	49 310,49 Kč
Příjmy:	Členské příspěvky.....	62 573,00 Kč
	Prodej časopisu <i>Acta Societatis Zoologicae Bohemicae</i>	19 389,85 Kč
	Dotace Rady vědeckých společností.....	145 000,00 Kč
	Úrok běžného účtu u České spořitelny.....	907,55 Kč
	<u>Sponzorský dar.....</u>	<u>1 400,00 Kč</u>
	Celkem.....	229 270,40 Kč
Výdaje:	Tisk <i>Acta Societatis Zoologicae Bohemicae</i>	86 999,00 Kč
	Tisk <i>Informačního zpravodaje</i>	1 093,20 Kč
	Kancelářské potřeby.....	21 739,00 Kč
	Poštovné.....	33 056,00 Kč
	Nájemné za knihovnu.....	12 738,00 Kč
	Náklady na služby: vedení účetnictví.....	15 400,00 Kč
	Poplatky za telefon.....	820,00 Kč
	Poplatky České spořitelně.....	5 494,00 Kč
	Dohody o provedení práce.....	45 000,00 Kč
	Úklid.....	1 500,00 Kč
	Vazba materiálů.....	580,00 Kč
	Kopírování.....	1062,00 Kč
	Webové stránky.....	5 020,00 Kč
	<u>Dotace Zoologických dnů</u>	<u>10 000,00 Kč</u>
	Celkem.....	240 501,20 Kč

Zpracovala: Zora Brodská

Marcela Skuhřavá, hospodářka

Zoologické dny Brno 2013

Ve dnech 7. a 8. února 2013 se konaly Zoologické dny v budově Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně-Pisárkách. Byl to již 33. ročník konference Zoologické dny, pokud je počítáme od roku 1969, ovšem bez roků, kdy se konaly sjezdy České zoologické společnosti. Letošní konferenci organizoval Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., Ústav botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a Česká zoologická společnost. Jako obvykle konference vzbudila velký zájem. Celkem bylo registrováno 487 účastníků, z nichž více než polovinu (289) tvořili studenti. V 21 přednáškových sekcích odeznělo 137 přednášek a bylo vystaveno 182 posterů. Tato čísla opět prokazují, že Zoologické dny se staly největší pravidelnou konferencí se zoologickou tematikou v rámci České republiky a Slovenska. Přestože se počet účastníků v posledních letech pohybuje v rozmezí od 450 do 500, neustále se zlepšuje kvalita přednesených příspěvků, a to jak po vědecké, tak i po formální stránce.

Do tradiční studentské soutěže podporované zejména časopisem *Živa* a nakladatelstvím Academia bylo zařazeno 62 přednášek a 109 posterů. Letos poprvé byly uděleny i ceny za nejlepší přednášku a poster s entomologickou tematikou, které byly podporovány Českou společností entomologickou. Na prvním místě se v kategorii studentských přednášek umístila V. Schenková z Ústavu botaniky a zoologie, Přírodovědecké fakulty MU, Brno, s přednáškou: „Slatiniště jako refugia glaciálních reliktních - nové izolované nálezy suchozemských plžů rodu vrkoč (*Vertigo*)“, na druhém místě M. Volf z Přírodovědecké fakulty JU, České Budějovice s přednáškou: „Insect herbivore adaptation drives the loss of unique chemical defense in willows“ (této přednášce byla rovněž udělena cena České společnosti entomologické), a na třetím místě B. Bolfíková z Katedry zoologie, Přírodovědecká fakulta UK, Praha, s přednáškou „Zóna sympatrie a dynamika okrajů areálů ježků ve střední Evropě“.

V kategorii studentských posterů se umístila na prvním místě E. Líznarová z Ústavu botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU s posterem „Stridulation in araneophagic spiders prevents cannibalism“, na druhém místě J. Oboňa z Fakulty ekológie a environmentalistiky, TU, Zvolen: „Fytotelmy na štětkách (*Dipsacus* sp.): běžné no neznáme vodné ekosystémy“ (tomuto posteru byla rovněž udělena cena České společnosti entomologické), na třetím místě J. Šmíd z Národního muzea, Praha: „Cryptic diversity of Arabian geckos of the genus *Hemidactylus*“.

Sborník abstraktů z letošní konference i sborníky z předchozích ročníků je možno nalézt na adrese: <http://zoo.ivb.cz/>.

Organizační výbor tradiční konference Zoologické dny, které se konaly od svého počátku pravidelně v Brně, se již v minulých letech dohodl na tom, že místa konání se budou střídát. V příštím roce se Zoologické dny budou konat v Ostravě.

Josef Bryja, Zdeněk Řehák a Jan Zukal

Rybářská a ichtyologická sekce

Ve dnech 24. - 26. 10. 2012 se uskutečnila již třináctá „Česká ichtyologická konference“. Tentokrát byla konference pořádána „přehradním a jezerním“ pracovištěm Hydrobiologického ústavu BC AV ČR, v.v.i., čemuž bylo podřízeno místo konání konference (nádrž Orlická) i večerní program v podobě noční výzkumné plavby po jezeře. Celkem se setkání zúčastnilo 70 účastníků, kteří přednesli 35 přednášek a představili 18 posterů. Konference vyvrcholila mikrosympoziem „Inventarizace molekulární biodiverzity ichtyofauny ČR“. Kromě českých účastníků se tradičně zúčastnilo několik účastníků

z okolních zemí - z Polska, Slovenska i vzdálenějšího Ruska. Bližší informace a fotografie na webové stránce <http://cik2012.wz.cz/>. Sborník abstraktů je k dispozici na webové stránce sekce: http://ichtyologie.agrobiologie.cz/data/cik_2012.pdf

Tak jako celá Zoologická společnost, tak i rybomilové (Hensel, 2012) přemýšlejí o co nejplatnějším místě své komunity v naší občanské společnosti. V řadě příspěvků i v kuloárních diskusích zaznívalo, že aktivity českých ichtyologů široce přesahují okruh striktně odborné komunity a že by bylo žádoucí se šířeji otevřít uživatelům výsledků a dalším zájemcům z řad veřejnosti. Touto otázkou se podrobně zabýval i nový výbor sekce zvolený na slavnostní valné hromadě sekce 25. 10. 2012 večer (nové složení: M. Čech, P. Jurajda, L. Kalous, J. Kouřil, J. Kubečka). Nový výbor se jednohlasně rozhodl vyjít vstříc volání po otevření sekce širšímu okruhu zájemců o ryby z jakéhokoliv zorného úhlu a rozhodl o změně názvu sekce na **Rybářská a ichtyologická sekce**. Tím dáváme najevo, že společnost je otevřena všem seriózním zájemcům o práci kolem ryb podobným způsobem, jako například „American Fisheries Society“. Kdo měl možnost nahlédnout do činnosti AFS, snadno potvrdí, že otevření se veřejnosti nemusí mít žádný negativní vliv na odbornou úroveň společnosti a že naopak výrazně posiluje její společenskou roli. Podchycení většího zájmu zainteresovaných skupin vyjde vstříc i do budoucna předpokládaná snaha organizovat i v rámci českých ichtyologických konferencí tematická sympozia či bloky, které by byly zaměřeny na problémy různých zájmových skupin z praxe (poznání a ochrana biodiverzity, sportovní rybářství, akvakultura...). Předpokládá se, že příští, XIV Česká rybářská a ichtyologická konference“ bude pořádána Ústavem akvakultury FROV JU (garant J. Kouřil).

Velmi významným pokrokem Orlické konference byl návrat k myšlence aktualizace **Bibliografie České a Slovenské Ichtyologické literatury**. Především starší bibliografie (předpokládá se obsažení většiny ichtyologických prací od roku 1945 a některých starších) je zejména mladším zájemcům odkojeným digitálním věkem nedostatečně přístupná. Prof. K. Pivnička na sebe vzal olbřímí úkol bibliografii soustředit a převést do jednotné elektronické podoby. Vyzýváme všechny kolegy ichtyology, aby mu seznamy svých prací od roku 1978 (i starší, pokud nebyly zahrnuty v dříve vydávaných „Bibliografiích československé ichtyologické literatury“), nejlépe s názvy a klíčovými slovy v českém i anglickém jazyce, zasílali na adresu: karel.pivnicka@natur.cuni.cz.

Výbor Rybářské a ichtyologické sekce ČZS

Zemřela RNDr. Zdeňka Hodková

Dne 4. srpna 2012 zemřela po dlouhé a zákeřné nemoci Zdeňka Hodková, dlouholetá členka České zoologické společnosti, členka České herpetologické společnosti a Teraristické společnosti.

Zdeňka se narodila 8. ledna 1940. Vyrůstala za války, po válce byl její otec z politických důvodů uvězněn a Zdeňka jej jako dítě chodila navštěvovat do vězení. Jakožto dcera politicky nespolehlivého otce nesměla studovat. Od mládí projevovala velký zájem o přírodu a jejím snem bylo věnovat se profesionálně zoologii. Vystudovala osvětovou školu (specializace: preparátorství) a nastoupila jako preparátorka do muzea v Lounech. V roce 1966 dokončila studium na Přírodovědecké fakultě UK v Praze a pak pracovala jako vědecká pracovnice v Parazitologickém ústavu Československé akademie věd, kde se účastnila laboratorních i terénních výzkumů původců antropozoonóz a cest jejich šíření vektory, později jako vedoucí chovů laboratorních zvířat v Institutu hygieny a epidemiologie (dnes Státní zdravotní ústav). Po roce 1989 přešla do Agentury pro ochranu přírody a krajiny a spolupůsobila i v České inspekci životního prostředí při zavádění agendy CITES. Pracovní kariéru ukončila ve své původní profesi preparátora, a to v Zoologickém oddělení Národního muzea v Praze.

Významnou součástí života Zdeňky Hodkové bylo cestování. Byla organizačně velmi schopná. Před rokem 1998 dokázala uspořádat i zájezd do Alžírsko, po roce 1989 organizovala zájezdy do zemí Středního Východu – do Turecka, Sýrie, Jordánska, Libye, Egypta, Maroka a dokonce i do Íránu. Zájezdy, které organizovala, mívaly charakter expedic, kterých se účastnili jak profesionální pracovníci různých oborů (zoologie, botaniky, entomologie, antropologie, archeologie, filosofie), tak i obyčejní lidé, které bavilo poznávat svět. Účastníkům zájezdů dovedla Zdeňka Hodková připravit hodnotný program i spoustu zajímavých poznatků a zážitků.

Přestože byl osobní život Zdeňky Hodkové často velmi těžký, nikdy si na nic a na nikoho nestěžovala. Naopak, vždycky dokázala najít v životních událostech dobré stránky, uměla lidi kolem sebe potěšit, měla zajímavou práci i koníčky, ráda pomáhala svým bližním a těšila se jejich úctě. Přes všechny nesnáze, které Zdeňce život připravil, byla šťastná a udělala velký kus práce pro zoologii i její popularizaci. Nám všem, kteří jsme ji měli rádi, bude velice chybět.

Petr Kodym

Spolkové zprávy

Členská základna a změny v průběhu roku 2012

Koncem roku 2012 měla naše společnost 246 členů. V průběhu roku 2012 bylo přijato 12 nových členů, a to: Mgr. Petr BLABOLIL, RNDr. Martin ČECH, PhD., Mgr. Zdeněk LERCH, Ing. Jiří MUSIL, PhD., Mgr. Ing. Michal NOWAK, doc. MVDr. Miroslava PALÍKOVÁ, PhD., Ing. Jiří PATOKA, Ing. Markéta PROKEŠOVÁ, Ing. Kateřina RYLKOVÁ, Mgr. Magda STARCOVÁ, Ing. Tereza VAJGLOVÁ a Mgr. Libor ZÁVORKA.

Dva dlouholetí členové naší společnosti zemřeli, a to RNDr. Zdeňka HODKOVÁ a Miloš MAREČEK. Z Městského úřadu v Trutnově jsme dostali oznámení, že Miloš Mareček zemřel 16.srpna 2009. Tuto informaci nám poslali až 27. března 2012.

Životní jubilea členů České zoologické společnosti v roce 2013

85 let: Prof. MUDr. Radomír ČIHÁK, DrSc., Prof. RNDr. Pavel BLAŽKA, CSc.,
RNDr. Václav SKUHRAVÝ, CSc.

80 let: RNDr. Jan CRHA, CSc., Prof. RNDr. Pavel ŠTYS, CSc., Prof. RNDr. Jiří VÁVRA, DrSc.,
RNDr. Jiří ZELENÝ, CSc.

75 let: RNDr. Pavel PECINA, CSc., Prof. RNDr. Rudolf ROZKOŠNÝ, DrSc.,
Prof. RNDr. Josef RUSEK, DrSc, MVDr. Stanislav SVOBODA, RNDr. Jan ŽĎÁREK, DrSc.

70 let: RNDr. Pavel HLAVIČKA, CSc., Doc. RNDr. Magdalena HODKOVÁ, CSc.,
RNDr. Zdeněk MAJKUS, CSc., Prof. RNDr. Karel PIVNIČKA, DrSc.,
RNDr. Jiljí SITKO, CSc., RNDr. Antonín VALKOUN, CSc.

65 let: Luděk BARTOŠ, DrSc., Prof. Ing. Jan KOUŘIL, Mgr. Šárka ORLÍKOVÁ,
RNDr. Hana TEJKALOVÁ

Přejeme všem našim jubilantům pevné zdraví do dalších let!

Finanční dary

V roce 2012 poskytlo následujících 75 členů naší Společnosti finanční dary: M. ANDREAS, L. BARTOŠ, J. BEJŠOVEC, V. BIČÍK, S. BÍLÝ, P. BLAŽKA, M. BRANIŠ, J. ČERNÝ, M. DANIEL, F. DUSBÁBEK, J. GAISLER, D. GELA, J. HAJER, L. HÁNĚL, M. HEROLDOVÁ, J. HLAVÁČ, P. HLAVIČKA, I. HODEK, M. HODKOVÁ, M. HOMOLKA, Z. HOSTOUNSKÝ, K. HUDEC, J. CHALUPSKÝ, M. CHVÁLA, M. KAFKA, H. KHOLOVÁ, V. KOŘÍNEK, J. KOUŘIL, F. KUBÍČEK, Z. LAŠTŮVKA, F. LELLÁKOVÁ, E. LIŠKOVÁ, B. LOJKÁSEK, J. MAREŠ, J. MORAVEC, J. NOVÁK, Š. ORLÍKOVÁ, M. PAPÁČEK, J. PAVELKA, K. PAVELKA, P. PECINA, M. PEŇÁZ, K. PIVNIČKA, V. PIŽL, J. PLESNÍK, M. POISLOVÁ, P. PUNČOCHÁŘ, A. REITER, P. RÖDL, J. RUSEK, F. SEDLÁČEK, M. SKUHRAVÁ, V. SKUHRAVÝ, O. SLAVÍK, J. SLÍPKA, S. SVOBODA, R. ŠANDA, J. ŠEVČÍK, O. ŠTĚRBA, H. ŠULÁKOVÁ, V. ŠUTERA, M. ŠVÁTORA, K. TAJOVSKÝ, H. TEJKALOVÁ, P. TRPÁK, J. VAŠÁTKO, J. VÁVRA, J. VOLF, M. VRÁNKOVÁ, K. WEIDINGER, K. ZADINOVÁ, P. ZBYTOVSKÝ, J. ZELENÝ, I. ZWACH, a Z. ŽIŽKA.

Výbor společnosti vyslovuje všem dárcům upřímný dík za každý dar, který je vždy významným příspěvkem ke zlepšení současné finanční situace naší společnosti.

Členský příspěvek

V roce 2012 zaplatilo členské příspěvky do konce října, kdy byla provedena kontrola, celkem 178 členů, tj. 72 %. Po urgenci zaplatilo členské příspěvky do konce roku ještě 27 členů. Členské příspěvky, které jsou významné pro zajištění existence společnosti a plnění jejích úkolů, tedy nezaplatilo v roce 2012 celkem 41 členů (17 %), z nichž někteří tuto členskou povinnost nesplnili ani v minulém roce. Prosíme tyto členy, aby svůj závazek vůči společnosti dodatečně splnili.

Od roku 2011 roční členský příspěvek činí 300.- Kč pro řádné členy, redukováný příspěvek zůstává na stejné výši (50.- Kč pro studenty a 100.- Kč pro seniory). Výbor společnosti se rozhodl zvýšit členské příspěvky a vyhovět tak doporučení Rady vědeckých společností (RVS) z 10. února 2011, že je žádoucí upravit členské příspěvky na optimální výši 300.- Kč. Hodnocení výše členských příspěvků je jedním z kritérií, které jsou uplatňovány při posuzování žádosti společnosti o finanční dotaci na projekty, tj. v našem případě na vydávání časopisu *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*, na provoz knihovny společnosti a na výměnu našeho časopisu se zahraničními partnerskými organizacemi.

Členské příspěvky lze platit přímo v sekretariátu společnosti (Praha 2, Viničná 7), složenkou nebo prostřednictvím České spořitelny (Václavské náměstí 16, 111 21 Praha 1, účet číslo 1922845389/0800). Při platbě je třeba uvést členské číslo jako variabilní symbol. Zaslání vyššího finančního příspěvku nad uvedený rámec je hodnoceno jako dar a je vždy velmi vítáno. V obálce s tímto *Informačním zpravodajem* jste našli poštovní poukázku k zaplacení členského příspěvku. Na přední straně poukázky je razítkem jednotně vyznačena výše letošního příspěvku (300.- Kč). Každý člen podle svého rozhodnutí pošle členský příspěvek ve výši 300, 100 nebo 50 Kč, navýšený o případný dar. Při placení prostřednictvím spořičky nebo jiným bankovním způsobem nezapomeňte laskavě uvést jako variabilní symbol své členské číslo (je uvedeno na Vaší poukázce v kolonce „V. symbol“). Bez tohoto čísla nemůže být platba ve výpisu z účtu naší Společnosti identifikována a potom jste urgováni, že jste neuhradili členský příspěvek. **Prosíme Vás o zaslání členského příspěvku obratem**, protože jinak většinou složenku založíte, pak ji nenajdete, a tím zapomenete zaplatit. Každá urgence pak stojí Společnost další peníze, které musí platit za stále se zvyšující poštovné.

Marcela Skuhravá

Webová stránka České zoologické společnosti

V únoru 2011 byla zpřístupněna nová webová stránka České zoologické společnosti na adrese: www.zoospol.cz. Starší stránka uvedená na adrese <http://www.natur.cuni.cz/zoospol/>, kterou založil v roce 1999 Josef Chalupský, nebude již nadále aktualizována a doplňována. Výbor České zoologické společnosti vyslovil poděkování doc. RNDr. Josefu Chalupskému za založení této stránky a za dlouholetou péči o její aktualizaci.

Prosíme členy, aby zasílali upozornění na významné akce v oblasti zoologie (den a místo konání konference, semináře, workshopu), a to na e-mailovou adresu skuhrava@quick.cz, aby tyto informace byly zařazeny do aktualit na webových stránkách naší společnosti.

Závěrem prosba

Prosíme všechny členy, aby zkontrolovali svou adresu na obálce, v níž obdrželi tento výtisk *Informačního zpravodaje* a ohlásili změny své adresy (také změny směrovacího čísla), popř. nově získané tituly, abychom podle toho upravili a doplnili adresář členů České zoologické společnosti. Dole je uvedena kontaktní adresa.

Informační zpravodaj České zoologické společnosti č.1/2013

Vydal Hlavní výbor České zoologické společnosti v březnu 2013

Adresa: Viničná 7, 128 00 Praha 2

Telefon sekretariátu: 22 195 1860. Úřední hodiny: pondělí, 10-12 hod.

Kontakt: e-mail: skuhrava@quick.cz